USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Romana Fremra a soudců Mgr. Jany Kajzrové a Mgr. Jana Podaného ve věci

žalobce: **Ing. J D**, narozený
bytem
zastoupený advokátem Mgr. Františkem Duškem
sídlem Květinová 4083, 276 01 Mělník

proti
žalované: **Bc. K G**, narozená
bytem
zastoupená advokátkou Mgr. Zdeňkou Tolnayovou
sídlem náměstí Republiky 946, 293 01 Mladá Boleslav

o uložení povinnosti
o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 31.10.2024, č.j. 21 C 87/2023-250,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se mění v napadeném výroku II. tak, že výše náhrady nákladů řízení přiznané žalované činí 8 712 Kč; jinak se ve zbývajícím rozsahu napadený výrok II. rozsudku soudu prvního stupně potvrzuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Mladé Boleslavi rozhodl rozsudkem uvedeným v záhlaví (dále též jen „rozsudek soudu prvního stupně"), ve výroku I. o zamítnutí žaloby, kterou se žalobce domáhal uložení povinnosti žalované vydat žalobci každé pondělí v sudém týdnu měsíce v kalendářním roce psa jménem S, plemene , nar. dne , číslo zápisu , tetovací číslo a to vždy v 18:00 hodin v místě bydliště žalované a o uložení povinnosti žalobci vydat žalované každé pondělí v lichém týdnu měsíce v kalendářním roce psa jménem S, plemene , nar. dne , číslo zápisu , tetovací číslo , a to vždy v 18:00 hodin v místě bydliště žalobce. Ve výroku II. přiznal procesně úspěšné žalované podle § 142 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř."), proti žalobci plnou náhradu nákladů řízení ve výši celkem 17 424 Kč k rukám její zástupkyně, advokátky, do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Žalobce podal proti nákladovému výroku II. rozsudku soudu prvního stupně včasné odvolání. V něm připomínal, že se podanou žalobou domáhal obnovení režimu střídavé péče o psa S, na němž se účastníci po jejich partnerském rozchodu v prosinci 2020 dohodli a který trval až do ledna 2023, kdy žalovaná žalobci oznámila ukončení dohodnutého režimu střídavé péče a psa nadále odmítala vydat. Dle názoru žalobce byla žaloba podána důvodně, neboť žalovaná od dohody o střídavé péči o psa odstoupila jednostranně bez právního důvodu. Žalobce opakovaně žalovanou žádal o předání psa aspoň na omezenou dobu, neboť byl na něj silně citově vázán, to

však žalovaná vždy odmítla. Soudem nařízená účast u mediátora vedla k obnovení komunikace mezi účastníky a k příslibu ze strany žalované k předání psa a smírnému vyřešení věci, nicméně následně žalovaná odmítla psa předat. V žalobci tak dle jeho mínění záměrně a účelově vzbudila naději na shledání se psem S[redacted], přičemž následně jej znovu vystavila psychickému vypětí, když toto odmítla. Dle žalobce tak jednala vypočítavě a celé řízení jen uměle prodlužovala. Až po podání žaloby a změně zástupce vnesla do řízení novou obranu spočívající v tvrzení, že střídavá péče není pro daného psa vhodná, ačkoli tato péče po dobu více než dvou let bez problémů fungovala. Tvrzení žalované o nevhodnosti střídavé péče o psa S[redacted] bylo v řízení pro žalobce zcela nové, a třebaže tuto argumentaci shledal soud (po provedeném dokazování) v rozhodnutí důvodnou, a současně žalobce v nejlepším zájmu psa S[redacted] v meritu věci akceptoval rozsudek soudu prvého stupně do té míry, že proti zamítavému výroku ve věci samé odvolání nepodal, má za to že, přiznání náhrady nákladů řízení žalované je za daných okolností nespravedlivé. Dle žalobce to byla právě žalovaná, která svým jednostranným a nedůvodným odstoupením od uzavřené smlouvy o střídané péči celý spor zapříčinila, žádné kroky ke smírnému vyřešení věci neučinila a odůvodnění svého odstoupení od dohody účastníků o péči o psa změnila až po podání žaloby. Svou povahou se daný spor dle žalobce podobá sporům týkajícím se péče o nezletilé děti, kdy jsou obě strany na subjekt sporu (dítě či psa) silně emočně fixovány, přičemž obecně si ve sporech o péči o dítě nese každý z účastníků náklady řízení ze svého. Navrhoval, aby bylo přihlédnuto k této zvláštní povaze a okolnostem sporu a výrok o nákladech řízení byl změněn tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně a žalobci budou přiznány náklady odvolacího řízení.

3. Žalovaná se k odvolání žalobce nevyjádřila.

4. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou, včas a obsahuje zákonem předvídané náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 o.s.ř.), přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně podle ustanovení § 212, § 212a odst. 1, 5 a 6 o.s.ř. v rozsahu podaného odvolání, tedy pouze ve výroku II. o náhradě nákladů řízení mezi účastníky. Podle ustanovení § 214 odst. 2 písm. e) o.s.ř. nebylo třeba k projednání odvolání nařizovat jednání.

5. Výrok I. rozsudku soudu prvního stupně ve věci samé, shodně jako výroky III. a IV. o náhradě nákladů řízení vzniklých státu, nebyly předmětem odvolání a nabyly samostatně právní moci.

6. Podle § 142 odst. 1 o.s.ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

7. Podle § 150 o.s.ř. jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.

8. V řízení byla procesně v plném rozsahu úspěšná žalovaná, když žaloba žalobce byla zamítnuta. Soud vyšel v daném řízení ze zjištění, že v návaznosti na partnerský rozchod účastníků došlo mezi nimi v prosinci 2020 k dohodě o pravidelném týdenním střídání pobytu psa [redacted], kterého si v průběhu společného vztahu v červnu 2020 pořídili s tím, že oficiálním vlastníkem psa byla žalovaná. Poté až do 16.1.2023 docházelo k pravidelnému předávání psa v dohodnutém režimu. Dne 16.1.2023 žalovaná žalobci oznámila, že končí střídavou péči. Jakožto důvod žalobci vytkla, že bez konzultace s ní psa neodborně a radikálně ostříhal a navíc, že se pes od něj vrací pravidelně překrmený a tlustý. Od uvedené doby žalovaná odmítala psa žalobci (byť krátkodobě) vydat. V rámci dokazování se soud prvního stupně velmi důkladně zabýval otázkou vhodnosti režimu střídavé péče o psa a za tím účelem mj. ustanovil k návrhu a za souhlasu obou účastníků znalkyni. Při právním posouzení uplatněného nároku vycházel především z ustanovení § 494 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“), a zdůraznil povahu psa jakožto živého zvířete nadaného smysly a schopného vnímat bolest a stres, jenž se silně citově váže na

konkrétní osoby. Soud prvního stupně také zdůraznil, že v daném případě se nezabýval otázkou vlastnického práva k psovi, neboť i v případě, že by pes byl ve výlučném vlastnictví žalované, mohl by jí uložit povinnost strpět zásah do jejích práv v podobě vydání psa (k nárokované střídané péči), právě s ohledem na zvláštní povahu psa jakožto živého tvora. Soud při svém rozhodnutí o zamítnutí žaloby vyšel zejména ze závěrů ustanovené znalkyně, jež sice obecně shledala prostředí u obou účastníků vyhovující pro pobyt psa, shodně jako dobré výchovné předpoklady obou účastníků pro jeho výcvik, avšak přesto nedoporučila střídavou péči o psa S[redacted]. Zdůraznila nejednotný přístup obou účastníků při vedení psa a diametrální odlišnost domácností účastníků, zejména fakt, že v domácnosti žalobce jsou přítomni další dva psi jiného věku a plemene (stafordširští bulteriéři), kde se jedná o sehranou smečku, do které by měl co dva týdny přicházet jiný pes. Dřívější kontakt psa S[redacted] s dalšími dvěma psy v domácnosti žalobce trval celkově jen asi čtvrt roku. Soud přihlížel i k tomu, že žalobce psa S[redacted] od ledna 2023 neviděl, v době střídání péče o psa mezi účastníky byl daný pes ve věku štěněte, a tedy poddajnější. Nyní se jedná o dospělého psa, který je (poslední) půlku svého života zvyklý na jiný režim než střídání. Soud tak uzavřel, že není v zájmu dotčeného psa, aby bylo pokračováno v týdenním střídání, ta by vnesla do života psa nestabilitu. Z uvedených důvodů žalobu zamítl a žalobkyni jako procesně plně úspěšné straně přiznal dle § 142 odst. 1 o.s.ř. plnou náhradu nákladů řízení.

9. Odvolací soud však v daném případě shledal ve shora popsaných zjištěních a okolnostech sporu důvody zvláštního zřetele hodné pro žalobcem navrhované použití § 150 o.s.ř. a odklon od zásady procesního úspěchu ve věci, jíž se zásadně rozhodování o nákladech civilního sporného řízení řídí. S žalobcem lze souhlasit v tom směru, že žalovaná zapříčinila vznik daného soudního sporu svým náhlým a jednostranným rozhodnutím, ignorujíc do té doby vytvořené emoční vazby žalobce k psovi (a naopak), když ukončila dva roky trvající pokojný stav, kdy se účastníci na základě vzájemné dohody společně starali (i finančně) a střídali v péči o psa S[redacted] zakoupeného v době trvání jejich partnerského vztahu, kterého takto vnímali jako společného (bez ohledu na otázku vlastnictví psa). Zamítavé rozhodnutí soudu o návrhu žalobce pak bylo v daném případě závislé mj. od faktu, že žalobce již dva roky (v době rozhodování soudu prvního stupně) psa neviděl. Nicméně tato okolnost byla právě důsledkem uvedeného jednostranného ukončení stávající dohody účastníků o střídavé péči obou účastníků o psa a absolutního zabránění kontaktu žalobce se psem, který byl do té doby na žalobce (a žalobce na něj) naopak dle zjištění soudu prvního stupně zvyklý. Žalobce se daného nároku domáhal žalobou podanou již krátce po znemožnění kontaktu se psem S[redacted] ze strany žalované. Trvající délka odloučení žalobce od psa je výhradně důsledkem negativního postoje žalované. Ze strany žalobce je pak pochopitelné, pokud za situace, kdy žalovaná takto razantně do stávajících poměrů účastníků (a jejich psa) zasáhla, že se s daným nárokem obrátil na soud.

10. Uvedené okolnosti považuje odvolací soud za důvod k výjimečnému nepřiznání části náhrady nákladů řízení vzniklých procesně úspěšné žalované. Při úvaze o rozsahu tohoto nepřiznání odvolací soud však dále přihlédl k tomu, že ze závěrů soudu prvního stupně se podává, že dalším podstatným důvodem k zamítnutí návrhu žalobce byla skutečnost, že v domácnosti žalobce se nacházejí další dva psi jiného plemene a věku, s nimiž by mohlo docházet ve vztahu k dotčenému psovi S[redacted] ke konfliktům, resp. změna smečky při střídavém pobytu v obou domácnostech by představovala pro daného psa velký stresový faktor. Tyto okolnost již nejsou nikterak přičitatelné k tíži žalované.

11. Z uvedených důvodů odvolací soud změnil postupem dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. per analogiam napadený nákladový výrok II. rozsudku soudu prvního stupně tak, že za použití § 150 o.s.ř. žalované přiznal pouze polovinu uplatněných nákladů řízení ve výši 8 712 Kč, tj. změnil v daném výroku výši náhrady nákladů řízení přiznanou žalované pouze v rozsahu poloviny, tj. v částce 8 712 Kč. Ohledně výpočtu celkové výše nákladů řízení se pro stručnost odkazuje na správné odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně. Ve zbývajícím rozsahu, tj. ohledně vlastní

uložené povinnosti (částečně přiznané) náhrady nákladů řízení žalobcem žalované, lhůty k plnění a místa plnění, napadený výrok II. rozsudku soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil.

12. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 a § 142 odst. 2 o.s.ř. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce byl se svým odvolacím návrhem úspěšný jen zčásti.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 27. března 2025

Mgr. Roman Fremr v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Šulcová